

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ
ΤΜΗΜΑ Β'
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ.: 101 84 Αθήνα
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο: 210 3375882
Fax: 210 3375041
E-mail: mitrwo.b1@yo.syzefxis.gov.gr

ΠΟΛ 1154

ΘΕΜΑ: «Διενέργεια επιτόπιου ελέγχου (αυτοψίας) κατά την υποβολή των δηλώσεων έναρξης/μεταβολής εργασιών.

Μετά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3853/2010 (ΦΕΚ 90 Α) και της Κ.Υ.Α. με αριθ. Κ1-802/23.3.2011 (ΦΕΚ 470 Β'), με τις οποίες η σύσταση προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών καθώς και η διαδικασία έναρξης αυτών ολοκληρώνεται, από τις Υπηρεσίες Μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) χωρίς να απαιτείται προηγούμενη αυτοψία στην έδρα τους και με αφορμή την υποβολή ερωτημάτων στην Υπηρεσία μας, γραπτών και προφορικών τόσο για τη διενέργεια αυτοψίας κατά την υποβολή δηλώσεων έναρξης και μεταβολής εργασιών όσο και για τα στοιχεία προσδιορισμού της έδρας και των λοιπών εγκαταστάσεων της επιχείρησης, σας διευκρινίζουμε τα εξής:

1. Όπως είναι γνωστό σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της 1070576/2627/ΔΜ ΠΟΛ.1102/14.7.2005 Α.Υ.Ο.Ο., κατά την υποβολή των δηλώσεων έναρξης ή μεταβολής εργασιών και σε κάθε περίπτωση αλλαγής της επαγγελματικής εγκατάστασης, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. υποχρεούται να εκδίδει εντολή ελέγχου για τη διαπίστωση της ύπαρξης ή μη της δηλούμενης από την επιχείρηση επαγγελματικής εγκατάστασης.

Η βεβαίωση έναρξης ή μεταβολής εργασιών δύναται να χορηγείται, κατ' εξαίρεση, χωρίς τη διενέργεια αυτοψίας, με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ..

2. Στο άρθρο 3 της ανωτέρω Α.Υ.Ο.Ο., ορίζεται ότι με τις ανωτέρω δηλώσεις συνοποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., στοιχείο προσδιορισμού της έδρας και των λοιπών εγκαταστάσεων της επιχείρησης, που μπορεί να είναι τίτλος ιδιοκτησίας ή συμφωνητικό μίσθωσης ή υπομίσθωσης νομίμως θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. ή υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου.

3. Από το συνδυασμό των διατάξεων της οδηγίας 2006/112/ΕΚ για το Φ.Π.Α. (άρθρα 213,214,360,361) και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 (άρθρα 17,19,22,23),

προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, τα δεδομένα καταχώρησης στην ηλεκτρονική βάση του VIES, σχετικά με την ταυτότητα, τη δραστηριότητα, τη νομική μορφή, τη διεύθυνση, την ημερομηνία χορήγησης Α.Φ.Μ κ.λ.τ., να είναι πλήρη, ενημερωμένα και ακριβή, εφαρμόζοντας διαδικασίες εξακρίβωσης των δεδομένων αυτών.

4. Η υποχρέωση διαπίστωσης της ύπαρξης ή μη της δηλούμενης από την επιχείρηση επαγγελματικής εγκατάστασης, στόχο έχει κατά κύριο λόγο την αποφυγή δημιουργίας εικονικών επιχειρήσεων.

Για λόγους διευκόλυνσης της υπηρεσίας αλλά και ομοιόμορφης αντιμετώπισης των επιχειρήσεων, είτε αυτές υποβάλλουν δήλωση έναρξης εργασιών στις Δ.Ο.Υ. είτε στις Υ.Μ.Σ., ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ο οποίος έχει την ευθύνη της συνολικής εύρυθμης λειτουργίας της, θα κρίνει κατά περίπτωση, σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να πραγματοποιείται αυτοψία.

Στο σημείο αυτό υπενθυμίζουμε ότι με την ΠΟΛ.1173/25.11.2010 παρέχεται η δυνατότητα στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. να εκδίδει εντολή ελέγχου σε περιπτώσεις όπως π.χ. τα επαγγέλματα στα οποία έχει σημειωθεί κατά το παρελθόν η δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων, έναρξη σε υπερήλικες, σε μονοπρόσωπες ΕΠΕ κ.λ.π., λαμβάνοντας υπόψη και την ενδεχόμενη αντικειμενική αδυναμία της υπηρεσίας για την πραγματοποίησή της.

Ειδικότερα, στις επιχειρήσεις που η διαδικασία έναρξης εργασιών τους έχει ολοκληρωθεί από τις Υ.Μ.Σ., θα πραγματοποιείται αυτοψία, στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, πριν τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων του Κ.Β.Σ. της επιχείρησης.

5. Εξαιρετικά θα πραγματοποιείται αυτοψία στην έδρα της επιχείρησης πριν τη χορήγηση της σχετικής βεβαίωσης, στις περιπτώσεις που υποβάλλεται στις Δ.Ο.Υ. δήλωση έναρξης ή μεταβολής εργασιών και δηλώνεται η πραγματοποίηση ενδοκοινοτικών συναλλαγών, καθώς και στις περιπτώσεις που η διαδικασία έναρξης εργασιών έχει ολοκληρωθεί σε μία από τις Υ.Μ.Σ. και έχει δηλωθεί η διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

6. Έχει διαπιστωθεί ότι, σε αρκετές Δ.Ο.Υ. διενεργείται έλεγχος αυτοψίας σε κατηγορίες επιτηδευματιών, όπως είναι π.χ. η κατηγορία των ελευθέρων επαγγελματιών του άρθρου 48 του ν. 2238/1994 (δικηγόροι, γιατροί κ.λ.π.) ή στους πράκτορες λαχείων και ΠΡΟ-ΠΟ κ.λ.π., στις οποίες εξ αντικειμένου δεν έχει σημειωθεί φαινόμενο εικονικής έναρξης αφού εκλείπουν παντελώς οι λόγοι.

Επισημαίνουμε ότι, δεν είναι απαραίτητος ο έλεγχος αυτοψίας κατά την έναρξη των εν λόγω επαγγελμάτων, καθώς και ο έλεγχος στις περιπτώσεις που ιδρύονται από τις επιχειρήσεις εγκαταστάσεις εκτός της έδρας τους, όπως υποκαταστήματα, αποθήκες κ.λ.π., δεδομένου ότι, για τη διαπίστωση ύπαρξης της επιχείρησης ουσιαστικός είναι ο έλεγχος της έδρας της.

Ειδικά στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται ως επαγγελματική στέγη η κατοικία του φορολογούμενου (όπως επαγγέλματα παροχής υπηρεσιών, διενέργεια εμπορίου μέσω διαδικτύου κ.λ.π.), η Δ.Ο.Υ. δε θα επεκτείνεται σε περαιτέρω έλεγχο ύπαρξης ή μη άλλων προϋποθέσεων, οι οποίες τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων της.

7. Όσον αφορά τα στοιχεία προσδιορισμού της έδρας, δηλαδή τίτλο ιδιοκτησίας ή μισθωτήριο ή υπεύθυνη δήλωση περί δωρεάν παραχώρησης χώρου, τονίζουμε ότι αυτά, λογίζονται ως κατ' αρχήν αποδεικτικά στοιχεία, που πιστοποιούν τη σύνδεση του χώρου με το συγκεκριμένο επιτηδευματία.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, (όπως π.χ. μεταβίβαση επιχείρησης ή κληρονομική διαδοχή επιχείρησης) που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση μισθωτηρίου, μπορεί να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση από τον φορολογούμενο, στην οποία αναφέρεται η ακριβής διεύθυνση της επαγγελματικής στέγης, καθώς και οι λόγοι αδυναμίας προσκόμισής του ή άλλου αποδεικτικού στοιχείου.

Ειδικά στις περιπτώσεις που ως λόγος μη προσκόμισης του μισθωτηρίου, αναφέρεται το γεγονός ότι, η μίσθωση έχει γίνει στο όνομα προηγούμενου νομικού προσώπου, στο οποίο συμμετείχε ο ενδιαφερόμενος, που πρόκειται να ασκήσει ατομικά επιχείρηση στη συγκεκριμένη διεύθυνση ή το αντίθετο, δηλαδή έναρξη εταιρείας με μισθωτήριο στο όνομα φυσικού προσώπου που συμμετέχει σ' αυτή, ζητείται φωτοαντίγραφο του συμφωνητικού αυτού, γιατί εκείνο που ενδιαφέρει, είναι η εξακρίβωση της ύπαρξης της συγκεκριμένης επαγγελματικής στέγης, όπου θα ασκηθεί πραγματικά η δραστηριότητα.

Εξ άλλου σε αρκετές περιπτώσεις η ύπαρξη και η προσκόμιση μισθωτηρίου δεν αποκλείει περίπτωση καταστρατήγησης των φορολογικών διατάξεων. Σε καμία όμως περίπτωση η ελεγκτική εξουσία του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ. δε μπορεί να θεωρηθεί ως θεματοφύλακας των μισθωτικών συμφερόντων του ιδιοκτήτη, άλλωστε, ούτε και δικαιοδοσία έχει να υπεισέρχεται σε θέματα εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τις εμπορικές μισθώσεις ή σε θέματα που αφορούν τις ενοχικές σχέσεις των συμβαλλομένων.

Το ίδιο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται ως έδρα η κατοικία του φορολογούμενου και από το προσκομιζόμενο μισθωτήριο δεν παρέχεται η δυνατότητα χρήσης του μισθίου ως επαγγελματικού χώρου.

8. Αυτονόητο είναι, ότι παραμένει η διακριτική ευχέρεια στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., εφόσον συντρέχουν λόγοι, να διενεργεί αυτοψία και στις ανωτέρω περιπτώσεις καθώς και σε μεταγενέστερο της έναρξης χρόνο, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη της επιχείρησης στη συγκεκριμένη έδρα, καθώς και αν έχουν επέλθει αλλαγές στα δεδομένα της επιχείρησης που δεν είναι δηλωμένα στο υποσύστημα Μητρώου του TAXIS.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΣ